

SZERKESZTŐI IRODA:
 Kolozsvár, Székelykeresztúr utca 21. szám.
 Az „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:
 Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordva
 16 forint. Negyedévre 4 forint.
 Egy évre 8 forint. Egy hónapra 1 forint.
 Egyos szám ára 5 kr.
 Megjelenik minden nap, kivéve a vasár- és ünnepnapokon.
 Kéziratok nem adathat vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL
 Kolozsvár, Belkőzsé-utca 33. szám.
HIRDETESI DIAK
 Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyászok, kereskedők és iparosok
 árkedvezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.
 Nyitlertéri cikkek
 garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A felirati vita.

A Tisza-korszak mindennek deválta az erkölcsi becsét. Ami csak teret követelménye annak a világnak, mely a sikert báványtette. Elveid feláldozása, meggyőződés megtagadása árán jó hivatalba egyéni miniszteri székre jutott. He! Sikert arattál, ügyes, életrevaló ember vagy. Pompás carriert csinál, szépséghez és vagyonhoz, ranghoz és helyhez jutott. Az eszközök nem tekinthetők. Nem az a kérdés, hogy miként és mily utakon haladtál, csak az a fő, hogy eredményt adj felmutatni.

Hogy ilyen világnézettel, melynek erkölcsi és eszményi alapja sincs, lehet juttatni egy nemzetet: ezt komolyan illusztrálja minden idők és népek történelge.

S ilyen felfogás mellett, mely ma magyar köz- és magánéletben egyaránt kizárólag uralkodik, nem csoda, ha bizonyos fásultság vesz erőt még a legalkalmasabbakban is. Minek akkor és mit elvért, eszményért, meggyőződésért küzdött, amikor és ahol senki sem kért méltányolni az ilyen küzdelmet? Vagy még az erkölcsi siker, még a közvélemény elismerése sem remélhető.

Ebből az általános fásultságból magyarázható az is, hogy a mi parlamentünkben már a felirat és felirati vita is elvesztették jelentőségüket.

A kormánypart és vezére ezt is pusztán formalitássá degradálta. A kormányelnök megírja vagy megírattja a trónbeszédet, aztán párta egyik jóltohu emberével megfogalmaztatja rá a választ, s a többség minden változtatás nélkül elfogadja azt. S kész a felirat. Aztán a „kegyelmes” ur kreatúrái körül kirendel egyet-kettőt, akik előadnak és hosszú lére feleresztett beszédekkel támogatják azt a képviselőházban, melyek azonban egy hajszálnyira sem térnek el a trónbeszédtől és felirattól, mert a „kegyelmes” ur nem bír az önálló gondolkodással, ő mindent legjobban tud, mindent a legjobban megkondol és elintéz.

Ez Magyarországon már 12 év óta felirati vita. Hát bizony így fogva igazán pusztá formáság, hangyan nem komédia. Hanem persze, az a nagy kérdés, hogy jól van-e ez így? — ha igen igazán merő formalitássá kell-e elvezetni a feliratot és felirati vitát? — ha vajon épen politikai szempontból nem kellene-e azoknak némi tartalmat, jelentőséget, súlyt adni? — Ha igen nem inkább megféleml-e az al-

kotmányosságnak, a népképviselői rendszer lényegének az, ha nem fogalmazná mind a trónbeszédet, mind a feliratot ugyanaz az ember, hanem a feliratban a többség leplezetlenül kifejezést adna a nemzet óhajainak, a közvélemény felfogásának és kívánságainak és nem volna pusztá visszhangja a miniszterelnök gondolatainak.

Azt felelhetik erre, hogy a többség bizik a kormányelnökben, meg egyezik vele mindenben, helyesli minden intézkedését. Tehát fölösleges, sőt nem is lehetséges, hogy a felirat más ként hangozzék, mint a trónbeszéd vagy is a kormány enuncziációja.

Hát ez tulhajtás. És az alkotmányos népképviselői rendszernek képtelenséggé való lesüllyezése. Hiszen ha a többség mindenben egyet ért a kormányval, akkor tulajdonképen sem feliratra, sem országgyűlésre nincs szükség. Akkor csak egyszerűen konstataálni kellene választások után a többséget, bizalmat szavaztatni vele a kormányval s azzal haza lehetne bocsátani az egész testületet. Ezzel legalább meglehetne takarítani vagy másfél millió forintot évenként.

Hiszen az ellenzék szavát ugy sem veszi figyelembe sem a többség, sem a kormány: egy esztendőben talán egyszer ha megérke, hogy egy tizedrangú törvényjavaslat valamelyik apró-cseprő s-ánál vagy egy ellenzéki oldalról javasolt módosítás elfogadjatik, de ez is olyan parányi kérdésben történik, hogy ha nem fogadtatnék is el az ellenzék módosítványa: azért semmi baja sem lenne az országnak.

Az a parlamentarizmus, amelyet Tisza Kálmán eként dirigál és valószínűleg meg teljesen értéktelen és fölösleges. A népkarátot ugy sem juttatja érvényre, hanem csak a miniszterelnök intézkedéseire mond ament.

Nincs a kormánypartnak egy tagja sem, aki valamely törvény vagy kormányintézkedés fölött, választói között, magán-körben, ne nyilatkozott volna rosszalón, vagy aki a folytonos adósságinálási és adóemelés nem itélte volna el; de azért az országgyűlésen mindegyik és mindig megszavazta, helybenhagyta, sőt védte a kormányval minden intézkedését, javaslatát és az adósságinálást. Miért? Azért mert bizik a kormányelnökben s ez a személyes bizalom elnémitja benne az egyéni meggyőződést.

De hát akkor mire való az egész alkotmányoskodás? A népet bolondítani, mintha a képviselői rendszer valóban a népkarát kifejezése lenne? Hiszen

azt is mindnyá an tudjuk, hogy a nép a választásoknál is nulla és hogy minden megyében és városban csak az lesz képviselő, akit egy néhány ember a főispán vezetése s a kormány kijelölése mellett a képviselőre kinevez.

Vagy talán az országos rebachok megosztásának kedvéért van az egész parlament? Jaj lesz Magyarország alkotmányosságának, midőn az egész nemzet fölébred aléltaságából, s erre az irtozatos és szomorú meggyőződésre fog jutni!

Politikai hírek.

Választási mozgalmak. A mezőúri választókerületben az ottani függetlenségi és 48-as part részéről a közeli pótválasztások alkalmából két jelölt nevére is eszlegetik: Hekls Ödönét, a ki az általános választás alkalmával kisebbségben maradt és Szentkirályi Albertet, a ki pártokiválti állásából a függetlenségi pártba lépett. A párt központi végrehajtó bizottsága nehogy a mezőúri kerületben a gy szavazó taláható hívei kette szakadjanak, sőt hogy alkalom adassék a korábban kiszakadtaknak is a pártba való csatlakozásra, a helyzet tisztázása végett Haviár Dániel és Just Gyula képviselőket küldte ki a kerületbe.

A püspöki bírtok haszonbérletének a bírtok idejére letett biztosításaira nézve, a kormány általános elrendelte, hogy a haszonbérlet által adandó pénzbeli kaucziókat ezután ne a püspökök, hanem a káptalanok kezeljék. A rendelkezésre, miat bírlik az adott okot, hogy némely püspökségnél, az ott uralkodó nem épen mintaszerű kezelés folytán, a kaucziók nem előlönbztettek el és így elköltes alá kerültek. Ennek megakadályozására szolgát az új intézkedés, mely egyébként semmiképen sem érinti a püspökségek jogkörét, csak egyszerű kezelési intézkedést képez.

Magyar fegyvergyár A fegyverkerés új alakulása, névzetesen a kaliber megváltoztatása, mi által a strieri fegyvergyár eddig kifejtett, a szállítás gyorsaságát tekintetében a német és, sokszor gyorsabban szállítású tevékenysége lényegesen kesztettnek látszik, azon német cégekkel, melyek Magyarországon fegyvergyár felállítását terveztek, tervük ismét felvételére és erőteljes szorgalmazására bírt. Azon ep oly tekintélyes, mint tevékeny bankár, ki a vállalat lelke, már a magyar fővárosban tartózkodik, hogy az ügyet a magyar kormányval tárgyalja és itt azt hiszik, hogy fátározással nem ki látás nélkülük, sőt ezáltal annyival inkább célhoz vihetnek, minthogy a hadügymintsteriumban is kezdik belátni, hogy a hadkészültség érdekében igen hasznos, ha nem lenne a fegyverszállítást monopolizáló egyetlen egy telepre utalva.

A Klotür Marostordában.

Nagya van vele a Kolozsvár, hogy M. T. intéző köreit védelmébe veheti velünk megkér. Mert beszél ugyan a K. más vármegyéről is, de Marostordához különös ju-

s kát formál, lévén ez neki specialitása, mint Reményinek a „Repülj fecském.”

És megis, csafol minket legott, látat-lanra. Azt mondja: „Klotür, „nincs. A szó megvonása épen a szólas — a tárgyalásbadság érdekében kellett hogy történjék.”

Nem engedik, hogy valaki beszéljen. E tény a K. szólásbadságának hívja. Akkor is ilyen logikával él a kormánypart, midőn politikai rendszerét védelmezi? Mit, diffikultáltunk mi?

Azt, hogy a gyűlés szavazás után vonta meg a szót egyik tagjától. Mert, hogy bizonyos körülmények között az elnök főispán, a tanácskozási rend érdekében használhatja a szót, hogy használja a figyelemztetés, rendentasítási, jegyzőkönyvi megróvás vagy szölvonás f-gyvereit: azt beismerjük és hangsúlyoztuk.

Láttunk azonban két hibát a K. tudósítása alapján. Ugyanis a főispán napirendre tette, hogy kívánja-e a közgyűlés B. ur szölvonatait hallgatni vagy nem. Így ír a K. Ez az egyik hiba. Mert a szólás jog nem függhet a több eg. kívánságtól. Mert aboz, hogy valaki megosztassék, szólásjogától, több kell, mint azt vagy azt kívánni. A másik hiba az, hogy nem a főispán vonta meg a szót, hanem a gyűlés.

Az első hibára nézve azt mondja a K., hogy nem ismeri az eset részleteit, de „látatlanba is oka van binni, hogy rászolgált.” B. szölvonására. Mi a közéletet és a szabadságot nem merjük ilyen könnyedén nézni. „Látatlanba.” A magyar alkotmány nem ferbli jék, és az ezer év viszontagságában megpecsételt szent és elévülhetetlen szólás szabadság nem arva való, hogy b. B. Z. főispán vizibe tegye s a K. látatlanba rábeszérőljön.

Mi sem ismerjük az eset részleteit és a K. sem ismeri. De mivel nem ismerjük: mi feltélesen beszélünk. Nem mondjuk, hogy B. nem szolgált rá a szólásjog elvonására s azt sem mondjuk, hogy rászolgált. Csak annyit mondunk, hogy azért, mivel a közgyűlés nem kívánta hallgatni Berzenecyét (már pedig így van a K. tudósításában megokolva) csak ezért nem volt szabad tőle a szót elvonni. A K. azonban, „látatlanban” is hiszi, hogy rászolgált. A többség szembeötlő. Mi nem itélünk a fölött, a mit nem tudunk; a K. a fölött is itél „látatlanban”, a mit nem tud.

A második hibára azt mondja a K. hogy a főispánnek törvényes joga van valakitől a szót elvonni. Ezt magunk is mondjuk. De a K. azt is mondja, hogy „M. Tordában a főispán megosztotta a jogát a közgyűléssel s feltette a kérdést: akarja-e a közgyűlés hallani...?” Hát épen ezen jogmegosztás ellen tettünk kifogást. A K. dicsegetést lát abban, hogy a főispán „saját

jogából engedett át a közgyűlésnek”. Mi ebben gáncsolni valót látunk.

Mert:

Közjogi funkciót sem megosztani sem másnak átengedni nem lehet és nem szabad. Nem bizonyítgatjuk a tételt, mert aki a jog és államtudományok ábécéjével foglalkozott, az úgy is tudja ezt; a ki pedig ennyit sem tud, annak felvilágosítására nem elegendő egy hírlapi közlemény. Csak példát hozunk fel. A bíró joga ítéletet mondani. Kérdés: megoszthatja-e ebbeli jogát a püös felekkel, ügyvédekkel vagy tanúkkal? — A képviselő joga a ház tanácskozásaiban részt venni. Kérdés: át engedheti e ebbeli jogát valamelyik barátjának a ki nem képviselő?

Szóval:

Akár csafolni akar felvilágosítani akart minket a „Kolozsvár”, az egyedül észlra vezető ut az lett volna, ha 1-ször, nem „látatlanban”, hanem tényekkel kimutatja, hogy B. osakugyan rászolgált a szölvonásra; s 2-szor, ha kimutatja M. Torda tanácskozási szabályaióól, hogy bizonyos adott körülmények között, nemcsak a főispánt illeti a szölvonás joga, hanem magát a közgyűlést is.

Mi mindkét feltételt lehetőleg tartjuk s ha meg van, ugy sem a gyűlés többsége sem a főispán nem valódhat. Következtéseinket a „Kolozsvár” tudósítására alapítottuk. Ha korrekt a tudósítás: fentartjuk ítéletünket; ha nem korrekt a tudósítás: akkor vigyázni fogunk, hogy máskor ne mondjunk ítéletet egy főispán fölött a K. tényei nyomán; sőt a írás jobban bírja a valóságot, mint a beszéd.

A képviselőházról.

Budapest okt. 19.

A ház mai ülésén több rendbeli elnöki és bizottsági bejelentés után következett a felirati javaslat részletes tárgyalása, melyhez első sorban Eötvös Károly szölvött s hatásonan polemizált gr. Apponyival és a kormányelnökkel a vége kijelenté, hogy a felirati javaslatot nem fogadja el.

Apponyi gr. és Tisza felszólalása után Falk Miksa a feliratrak az igazságügyi reformokra vonatkozó tételénél módosítványt nyújtott be, mely ugy szintén a javaslat maga részleteiben is elfogadattott.

Ezután Fenyvessy Ferencz interpellációt intézett a kereskedelmi miniszterhez egyes bankházak által a részlettel terén folytatott visszaélések tárgyában, kérve, szándésk-e a kormány a visszaéléseket megszüntetni.

Erre általános figyelem között állott fel báró Orczy Béla ideiglenes belügyminiszter s adta meg a választ. Szalai Imre és Eötvös Károlynak a Tallán Belügyminiszter tárgyában hozzá intézett interpellációra.

A miniszter válaszáának érdemleges része így szót:

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. október 20.

Bergner Rudolf — mirőlünk.

Közl: Dr. Gopcsa László.

A napokban „Siebenbürgen, Eine Darstellung des Landes und der Leute” című lípóseben nem régebb nyomatott könyv látni kezembe. Szerzője valami Bergner Rudolf, ki — mint írja — személyesen járt Erdélyben. Itt szerzett észleleteit nem egy helyütt a következők egy járatlanságot, mint a kárpátokat feltűntető részletekben adja elő. — A munkából ezután csak azon fejezetet ismertettjük, melyben szerző Kolozsvárról beszél.

A fejezet így hangzik:

Mintán a Szamosvölgy képét már megismertük, a mint Kolozsvárra jövőnk, baloldalon kezd látszani a „mezőség” buza, zab és kukuricza földjeivel, amiből nekem úgy tetszik, hogy Erdély az áldás országa, szelíd, a bőségnek és erőnek.

Lassan-lassan megváltozik a természet, a mikor úgy érzem, hogy langyos esti szél baloldaltól kissé frissebb lesz a levegő és veszem észre magam, hogy Apahidára érkeztem s innen Kolozsvárra, Erdélynek fővárosába. Megérkezőem után mindjárt a Fellegvárba mentem, mert innen akartam magamnak képét szerezni Kolozsvár városáról.

Itt kis fehér és sárgás házak sorúlnak, melyeket inkább kalibáknak lehet tekinteni; ezen kalibák szegény nép lakik, kik mindnyájan vegetáriánusok. A Fellegvárban a kis házak a hegyre támaszkodnak s azokból nagyon sok ház ugy van

építve, hogy csak a kéménye látszik. Előtt a Fellegvárban más volt a lakosság, mint most. A Fellegvár régen cigánykolónia volt, mely kolóniában a cigányok gondatlan, édes életet éltek. A magyaroknak ez nem tetszett s azért a cigányokat kutasították innen. Most itt csak is magyarok laknak.

A régi utazók nem tudnak elégat mondani az itt lakott cigányokról, ezen kaukázusi színű népfajról. Borrad angol utazó, ugy emlékszik meg rólu, hogy az csendes természetű nép; azonban itt jártakor épen az ellenkező meggyőződésre jutott, mert ellopott utolsó selyem zsebkendőjét, mint utolsó vagyonát.

A fellegvár sánczaval volt körülveve s ezen sánczban lőttek le Stefan Ludvigot, kit mikor lelőttek, egy tiszt azt mondá a katonaságnak: „Katonák! tanuljátok meg ettől az embertől, hogy kell meghalni!”

Ma a nap sűt, mely sugaraival beara-nyozza a várost, s megvilágítja a házak veres és barna fedelét. A városban sorban egymás mellett vannak a fehér házak, melyek közül a középkületek büszkén emelkednek ki. Szép a bíróság épülete, a kaszárnya, a különböző felekezetek templomai fényes tornyakkal, továbbá az egyetemi épület és monostori gazdasági intézet.

Az elővárosban zöld fák szívesen üdvözölnek, melyek árnyékot adnak; ennek dacára azonban a városban még sincs jó levegő. A megfélemtű közepesűr utczákban a város nem gondoskodott a kanalizációról, mert vízvezeték még nincs a városban, s így az utczákban mindenféle szag, csak jó szag nem terjed, a minek eltűrésére valóban erős ideggel kell a járókelőnek rendelkeznie. Nyáron, mikor nagy meleg van, az ember emiatt ki sem mehet a városba,

sőt a szerezésre azonban, nekem úgy tetszik, hogy Kolozsvárt nagyon sokszor esik az eső, mely aztán elszokta mosni a rossz szagot.

Mikor én voltam, akkor is többször esett az eső, sőt még zivatar is volt. Az utczákban nagy árva kezdett keletkezni, ugy hogy nem sok hibázott, hogy a fazékarások fazékjai megteljenek vízzel.

Kolozsvárt aránylag kevés számú küll van, úgy hogy a hostákai vízhordással is kell, hogy foglalkozzanak. A vizet a Szamosból merítve árúlják, s mintán e folyamban sok mindenféle gyűl össze, könnyű képzelní, hogy e zavaros színezett víz ivása az egész ségre csak kártékony.

A városban általában ugy, mint Erdélyben, a levegő éles.

Nem lehet elképzelni, hogy a városban miért nem készítenek vízvezetékét. — Egy idő óta a város atyái avval a tervvel foglalkoznak, hogy kellene ide vízvezeték, de ezek a tervek csak tervek maradtak s a szép szavak a levegőben elhangzottak. A jelenlegi terv igen nagy számításra alapított, mert ugy volt számítva, hogy évenként 60 ezer forint szükséges a kivitelére. A kolozsvári polgárok pedig csak a számokat szeretik csodálni, de hogy ökjárujának a célhoz, arról tudni sem akarnak. — Azt mondják, hogy nagyon szegények.

Ande a szegénység dacára is, itt az emberek meg vannak szokva a kellemes és mindenben gyönyörködő élethez. Nyáron egyik majális a másikat követi, télen pedig a bálók folynak egymásután s ebben a vidám emberek legnagyobb kontingensét a hivatalnokok és iparosok szolgáltatják, kik nem félnek egy forint bemeneti díjt fizetni s nejküket leányukkal együtt a megfélelt toilettében elvinni. A nőknek itt oly

nagy passziójuk van a tánczhoz, mely természetüknek annyira megfelel, hogy mulatás előtt készlebbek csak száraz kenyéret enni és ruhájukat zálogháza benni, semhogy akadályozva legyenek az estéli mulatásokban való megjelenéstől.

Kolozsvárt mindig nagy toiletté luxus uralkodik; sőt az utcazi toilették is nagyon drágák és elegánsok.

Az itteni fényűzősnek csak az arisztokracia az oka, mert ő ad példát arra, hogy a szegényebb sorsúak is hasonló fényűzést folytassanak, a mi által aztán tönkremennek. Itt sok arisztokrata van, a kiket a szivtelenség jellemez. — Megtörtént, hogy egy gróf lovaglásra közben elgázolt egy székessőt s a grófnak emiatt csak az volt a büntetése, hogy csak éjjel maradhasson a városban, de nappal nem.

A kolozsvári nép különben művészet-szerető elannya, hogy gyakran csak azért, hogy egy képet megnézhessenek, felrúdulnak Budapestre. A színház itt igen látogatott, a zeneművelés pedig hihihelen virágzásban van, mert majd minden házban van valami hangszer; s ez onnan van, hogy a magyar nagyon szereti a zenét. — A tudományokat is elég szívesen sikerrel művelik.

A kereskedelem azonban csak közepesűrű; gyári tevékenység itt épen semmi sincs.

„A magyar nemzeti jelleg itt annyira kifejlett, hogy az által mindíg sértik az itt lakó többi nemzetiségeket.” Hihetetlen gondot fordítanak itt a virág és gyűmölcs-tenyésztésre s ezt valódi nemes passzióval üzik is.

A piacon az épületek között nagyon sok régi van.

Mikor én 1888 ban ott jártam, egy 350 éves házat romboltak le. A piac elé

nagy, de még nagyobb volna, ha nem venne körül a nagytemplomtól annyí kicsi házikó, melyekben snapszot, sonkát s még más élelmi szereket szoktak e cigányoknak árulni. Most ezen házikókat elakarják innen távolítani.

A templom 1414 ben épült gotikus stílyban, a tornyát pedig csak nem rég építették fel újolag. A város körül van vére régi falakkal, miket leszoktak bontani csak azért, hogy a meglévő anyagot házak építésére használják.

A város 1178-ban építettett, s mint ismeretes a németek által; a századok megtartották e várost a reformációig; a reformációt ők is elfogadták s csak ez által történt a magyaroknak idevaló bejövetele s így eltűnt a városból a német elem, csak kevés maradványa maradván meg maig.

Van itt szép sétater is régi fakkal. Ide szokott nagy toiletté luxusban kijárni nyáron a közönség színe java. A sétater tavát nyáron csónakozásra, télen pedig korcsolyázásra használják. A sétateri tó közepén sziget terül el.

Van itt még angol és franczia clubb is, mindkettő leginkább télen gyűl össze.

Eredeti típus még Kolozsvárt az oláh szénégető; sajátságos alak ez kivált akkor, midőn hátán hord 15 zsák szenet is.

Az oláhok külön vannak a városiaktól. Kolozs Monostoron, mely nem falu, hanem a városnak egy része; ezek azért jöttek ide, mert nem tetszett a magyaroknak ezeket a városban megütni.

Monostoron maradványa látható egy régi kolostornak, mely már fillépte romjával alig képes eszünkbe juttatni a régletűt idöket.

A Kolozs városát az a Jánosvári vár

„Az Egyetértés cz. lapnak említett számában a szóban levő közleményt olvas-tam, de én egy ilyen levélnek birtokában nem vagyok, (Nagy mozgás a bal és szélső baloldalon és általános derűtlenség. Felkiáltások balfelől: Eltűnt!) és csak ha ezen levélnek az eredetije előttem fog terjesztetni, leszek abban a helyzetben, hogy megíthessem, vajjon ezen levélnek a szövege megfelel-e annak a közleménynek, mely az Egyetértésben foglaltatik. (Zajos helyeslés és tetszés jobbfelől; nagy derűtlenség a bal és szélső baloldalon.)

És csak az esetben lehetek aztán fel-jogosítva, hogy szigorú vizsgálatot rendel-jek el az iránt: ki az, aki a törvény ál-tal tiltott uton magát egy ilyen levélnek jogosultsággal birtokába helyezte; (Mozgás a szélsőbaloldalon) s akkor oda fogok hatni, (Zaj a szélső baloldalon. Egy hang balfelől: Te-hát létezik e levél?) hogy ott, hol a bün-tető törvénybe ütköző cselekmény előfordul, az illető a kérdésmint bűntudatát el ne ke-rülje.

A miniszter ezután kijelentve, hogy tulajdonképp válasza a mondottak által már be van fejezve; hosszabban foglalkozik a kaposvári választással kijelentve, hogy ama választás törvényessége felett a bíráló bi-zottság van hivatva dönteni, s hogy a mi-ket a kormány tett azért a felelősséget el-vállalni kész. Kéri a válasz tudomásul vételét.

Eötvös Károly kijelenti, hogy a kapos-vári választás kérdésével most nem foglalkozik, az a válasz, melyet a belügyminis-ter adott, nem elégteli ki, az ilyen felelet nem egészen járja meg egy oly testületben, mint a képviselőház. Ez eltréfálása a do-lognak, pedig az ügy nem tréfára való. A belügyminiszter azt mondta, hogy nincs bir-tokában a levél, tehát nem mondhatja, hogy birtokában volt a levél s csak a birtokából valahogyan eltűnt. (Felkiáltások a jobb-oldalon: De hogyan?) Hogy hogyan, erre nézve a belügyminiszterrel várja a választ.

A somogyi levél közlése óta tizenöt nap telt el, az alatt a somogyi főispántól felvilágosítást nyerhetett volna a miniszter, hogy az „Egyetértésben” közlött levelet ő írta-e?

Maga az, ami a levélben iratott, s a mit arra válaszolt a miniszter, ez a főkérdés itt. A főispán eljárását nem menti az, a mit a miniszter ut az izgalmas időben használni szokott erősebb kifejezé-sékről mondott, mert a főispánnak nem sza-bad beleavatkozni a választásokba, s ezek-ről szóló jelentések tárgyalásoknak kell lenni és nem szabad abban „erősebb kifeje-zések”-et használni.

A somogyi főispán az irta, hogy ott vesztgetés történt mindkét részről s az okiratok egy része tévesen vezetett és mégis a választás igazoltatását kéri a kor-mánnytól és a képviselőháztól. Ez nem egy-szerű önjajlás, a mint a belügyminiszter mondta, hanem alkotmány és törvényellen-es cselekedet. Azt várta volna a szóló a belügyminiszterrel, hogy a főispánt elbo-csátja, de mivel ezt nem tette, választást tu-domásul nem veszi. (Helyeslés a szélső bal-oldalon.)

Szalay Imre néhány megjegyzése után Orozy Béla báró reflectált az Eötvös beszé-dére, s erre a ház többsége a miniszter vá-lasztást tudomásul vette.

Az ülés végén Szendrei Gerzson inté-zett interpellációt a pénzügyminiszterhez az illetéktisztsági hivatalok helytelen eljá-rása tárgyában. Kérde a minisztert, haj-landó-e a polgárságot az illetéktelen zakla-tások ellen megvédeni.

Ezzel az ülés d. u. 2 órákor véget ért.

Irányi D. zárbeszéd.

A felirati vita folyamán Irányi Dániel és pedig a keddi ülésen a következő zár-beszédet tartotta:

Midőn másodszor veszek bátorságot magamnak felszólalni, csupán azért teszem, hogy azon megjegyzésekre feleljek, a melyeket egyrészt a t. miniszter rehozott, más-részt a t. igazságügyminiszter ur az én első beszédemre tenni méltóztatott. (Halljuk!)

A t. miniszterelnök ur mindjárt, midőn az én beszédemmel foglalkozni kezdett, az én panaszaimat gyanúsításoknak nevezte. — Gyanúsítás, t. miniszterelnök ur, a bevett jogi meghatározás szerint az, midőn valaki oly vádat emel, a melyet nem képes bebi-zonyítani. Az, amit én állítok, nemcsak sa-ját meggyőződésem és saját tapasztalásom alapján; azt százezrek tudják, milliók ké-pesek bebizonyítani. Nem gyanúsítás, a mit mondtam, az vád akart lenni a kormány ellen. (Mozgás jobbfelől.) A t. miniszter-eelnök ur továbbá engem azzal vádolt, hogy én megtagadom a jóhiszeműséget, sőt a tisztességes indokot mindazoktól, a kik nincsen velem egy véleményen. Nem tudom, hosz-sam; régi politikai pályám melyik tényéből következett a t. miniszterelnök ur ezei állításait. En érdekel a szóalkotásom okot; én másképp véleményem — ha meg va-gyok arról győződve, hogy őszinte — tisztelni szoktam és nem habozom kijelenteni, hogy igenis elismerem, hogy vannak a talolá-lon, vannak itt a mi közvetlen szomszédunk-ban férfiak, a kik teljesen meg vannak győződve arról, hogy a 67-diki köztestve-ség alap az, a melynél legalább ez idő szerint jobbat, erősebbet a nemzetnek adni nem lehet. Nem vontam ezt kétségbe soha, nem vonom ma sem, valamint nem vonom ké-tésbe azt sem, hogy vannak a taloladalon képviselők, a kik nem megvesztegetésnek, nem törvénytelen presszionnak, hanem pol-gártársai bizalmának köszönik széküket. Nem állítottam soha az ellenkezőt és nem habozom ezt ma is kijelenteni. De azt, hogy igen sok helyen vesztgetés, törvénytelen-ség követtetett el és leginkább a kormány párt részéről, azt mondtam és azt fenn is tartom. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Egyebet, mint azt, hogy igen sok ke-rületben történt ilyen vesztelés, nem állí-tottam. Méltóztassék elolvasni beszédemet, én ma reggel elővástam és abban azt az állítást, mintha azok valamennyien, a kik a taloladalon ülnek, csak így módon jutot-tak volna be a parlamentbe, nem találtam. Én állítottam azt, hogy egyrészt igen sok kerületben történt olyan vesztelés, a mi-nőt említettem, másrészt hogy az a nagy többség, a melyel a kormány rendelkezik, ilyen eszközöknek tulajdonítandó. (Ugy van a szélső baloldalon.) Ezt állítottam, állítom és fenntartom, mert mellettem bi-zonyít az ország közvéleménye. (Helyeslés a szélső baloldalon. Élénk ellenmondások jobbfelől.)

A t. miniszterelnök ur tagadta nem-csak a vesztelések nagy számát, hanem azt is, hogy a tisztviselők azt a sok tör-vényteleniséget követték volna el, a melyek ellen panaszkodtam; csak hogy t. minis-terelnök ur, a maga saját szavaival be fo-gom bizonyítani, beismerte, hogy ilyen vesztelések történtek, nemcsak politikai, hanem bírósági tisztviselők részéről is. Méltóztassék meghallgatni, beszédéből fogom felolvasni az illető helyet: „De ha tovább megyünk, higgye el a t. képviselő ur, nem volna nehéz, hogy más állami hivatalnokok is” — tehát politikaiak is — „hogy más állami hivatalnokok is és mindig csak egyes kivételes esetekben, bírósági tagok közül rendes jogkörökön túl, többen kortes-kedtek az ellenzék, mint a kormánypárt mellett.”

Tehát elismeri a t. miniszterelnök ur, hogy úgy politikai, mint bírósági tisztvi-selők, korteskedtek. Az, hogy szerinte töb-ben korteskedtek az ellenzék mellett, egyál-talán fogva nem rontja el az én vádatom, hogy a tisztviselők, hatáskörükön túl és törvény ellenére korteskedtek és hatalmukkal visszaéltek. Én pedig többet nem állí-tottam, mint ezt.

De a t. miniszterelnök ur, ennél még súlyosabb vádat emel ellenem, midőn azt mondja, hogy én a nemzet becsülete ellen vétettem.

A nemzetnek becsülete ellen nézetem szerint vét az, a ki vagy igaztalan vádat hoz fel ellene, vagy pedig, ha igaz lenne is, talán illetéktelen helyen szükség nélkül teszi; de aki igaz dolgokat hoz fel és a legilletékesebb helyen a parlamentben, mely a nemzetet képviseli és felhoz nem ártani való szándékból, hanem azért, hogy a léte-ző bajokat megörvösölje, az nem a nemzet-nek becsülete ellen vét, hanem a nemzet becsületének megővását tartja feladatának. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.) Azt sem gáncs, nem kárhözátás, hanem elisme-rés illati. (Élénk helyeslés a szélső balol-dalon.) Más országokban is vannak — saj-nos — vesztelések, de más országokban a parlamentek és kormányai, hogy azokat ki-irtsák, ánkoteket küldenek ki és felismer-vén a baj mélységét, annak orvoslásához haladéktalanul látnak. Az igaz, hogy gyak-ran oly súlyos sebeket fedeznek fel a jelen-tések, hogy azokon nemcsak a hazai közvé-lelemény, hanem a külföld is feljajdul.

De midőn látja a hazai polgárok kö-zönsége és látja egyszersmind a külföld, hogy a nemzet felismerve a bajokat, tö-gtön azoknak orvoslásához nyúl, akkor nem követi dób arra a nemzetre, hanem elismeri életrelvélését, mert meg akarja menteni jövődjét.

Igy tett Anglia s igen sok társadalmi bajnak a létezését az anketek következté-ben felismerve, csakis így módon sikerült azoknak meggyitással eszközölni.

En t. képviselőház, a nemzet becsüle-tét sokkal magasabbra tartom, sem hogy az ellen vétteni valaha, megengednem ma-gamnak. De nem az szolgálja a nemzet becsületét igazán, ki a hibákat — mindegy-akár maga követte el, akár mások — pu-lástolni igyekszik, a ki azon orvoslási me-doktat, melyek egyedül orvosszerűek, meg-tagadja. (Ugy van a szélső baloldalon.) Nem uraim! nem az igazán barátja a nem-zet becsületének, az annak siratója. (Zajos helyeslés a szélső baloldalon.)

Határjárás.

Hazánkban Bukovina mellett elterülő részén a határvillongások a szomszédos te-rületek lakói között állandóan napirenden voltak.

Ennek megszüntetése végett a kor-mány határrendező bizottságot küldött ki, mely a helyszínen ez évi aug. 15-től sept. 10-ig működött.

Ezen bizottság eljárásának eredményé-ről a „N.”-t most érdekes tudósítást ka-pott, melyet mi is sietünk megismertetni ol-vasóinkkal.

Bukovina 1775. évben került a török fenhatóság alól a Habsburg dynastia koronája alá, ezen időt követőleg egy néhány év múlva Magyarország és az akkori Er-dély között az országos határrendezés fo-ganatosított, azonban időközben a határ-halmok fenntartása iránt intézkedés nem tét-tetvén az a megrongálás vagy idők vi-szontagságai folytán elenyészvén, felismer-hetők többé nem voltak.

E körülmény következtében Bukovina és Beszterce-Naszód vármegyék között a határvillongás több ízben megújult, míg

Hőszler Nándor volt főispánja alatt egy határrendező bizottság küldetett ki, a mely bizottság végleges megállapodást nem léte-síthetett, csak is odaig terjedt működésé-nek eredménye, hogy egy vitás területet — addig míg a határkiigazítás nem eszközöl-tetik — semlegesnek mondott ki.

Az elmúlt évben — dacára ezen nem-zetközinek mondható megállapodásnak — a leMBERI cs. és kir. főtörvényszék ítélete folytán ezen semleges területen birtokba visszahelyezést rendelt el, s az illetékes cs. és kir. ker. bíróság az ítélet foganatosítá-sára a határnapot kitűzvé, arra a magyar-országai részen levő érdekelteket alpereseket is megidézte.

Beszterce-Naszód vármegye főispánja, br. Bánffy Dező a feleknek a megjelenést megtiltván, maga jelent meg ott 25 csend-őrrel egy csendőri főhadnagy vezénylete alatt.

A bíróság megérkezett és a kíséretet, tevő 90 osztrák csendőrből 3 a határt átép-ven, azok a mieink által lefegyverezettek s midőn b. Bánffy a cs. és kir. ker. aljárás-bírót értesítette, hogy ha a határt átlepi, őt elfogatja és a csendőroket lefegyverezte-ti: a kiküldött bíró a helyszínről eltá-vozott.

Ez ellenséges viszony megszüntetése tekintetéből a két kormány egy vegyes bi-zottságot küldött ki, melynek tagjai voltak Lajtánitól: Kilmansegg gr. min. tanácsos, Paulovszky Antal bukovinai kormányzótaná-csos és az ottani műszaki tanács elnöke: a hadügyminiszteriumot Fabiny ezredes, je-lenleg tábornok (az igazságügyminiszternek testvéröccse) képviselte. Lajtán innenről Torkos László min. tanácsos és Kisely Ká-roly nyug. osztályi tanácsos, Szatmármegyei kir. államépítészeti volt főnök. A bizottság 1887. jan. 16 én ült össze és munkálátat febr. 26-án befejezte.

A munkálát eszközölése után a két kormány kinevezte a határvillongás bizottság tagjait és pedig magyar részről a bizottság vezetője lett b. Bánffy Dező, Beszterce-Naszód megye főispánja; Kisely Károly ny. osztálytanácsos, Traeger Albert királyi há-romszögölő mérnök; a vármegyét képviselte János János tiszti ügyész, a négy szolga-bírói járást Bodó Kálmán szolgabíró, Kna-lecz Godfréd, Ruzs Miklós és Iszóp János főszolgabírák; Máramaros vármegyét kép-viselte Szaplonczay Miklós alispán, a visói szolgabírói járást ifj. Gyenge János főszol-gabíró. Bukovina tartományi bizottságve-zetője volt Paulovszky Antal a műszaki ta-nácsos elnöke, Laszinskyi Kázmér és Krudovszki L. kir. mérnökök; a kimpolungi kerületi Ortynski Viktor kerületi kapitány, a radautzi kerületi Roller biztos képviselte; ezenkívül jelen voltak még a határszéleken az érdekelte közösek bírái, érdekesek, erd-vedékek, kerülek, valamint a birtokosok.

A magyarországi és bukovinai rész bejárására az összejövetel augusztus 15-ére Dorna-Vátra községbe tűzött ki, mikor is a bizottság megalakulván, működését megkezdte és befejezte ezt szeptember 10-én Kirilbaba községben alul.

Máramaros küldöttei 11-ére lettek Kirilbaba községbe egybeülve, honnan 12-én elindulva a bejárást négy nap alatt esz-közölték.

Beszterce-Naszód és Máramaros vármegyéknek határa Románia és Bukovina-val mintegy 80 kilométer hosszát tesz ki; ebből 22 kilométer Romániával közös, hol is a határjárás elmaradt azon okból, mert nagyon valószínű, hogy ezt törvényhozási intézkedésnek kell megelőznie, s így ezen bejárás csak a jövő évben történhetik meg.

A Beszterce-Naszód vármegye és Bu-kovina közötti határmez bejárása azért vett oly sok időt igénybe, mert ott a határvöl-gákat telkesen és a megjelölés után a

rengeteg erdőseket, melyek az ottani kola és őszöndij alap tulajdonát képe-hat méter szélességben kivágnak, melyek mig nálunk az Aranyos-Beszterce foly-a Czirbó patak a határvonal és pedig nek eredetig, innen a Zsupánya patak a Zsupánya havastetőre, mely patakul vízválasztón túl egyes folytatása a Pál-Láb pataka a Muncselos patak összadja, a hol Magyarország, Bukovina ur-mány és Galiczia ország három hat-összejövén, képezi a triplex konfinum ezen határvonal, mintegy 26 kilométer tesz ki, és mind a borsai határhoz na-zik, míg a bukovinai részben érdekel Kirilbaba, Sarata és Sipot községek.

A beszterce-naszódi határvonal kilométer tesz ki körülbelül és ezen me-gye részéről határszéli községek vetkezők: Glédény, Alsó-Borgó, Prund, Borgó-Tih, Nagy-Ilva, Nepos-na és Lajosfalva; a bukovinai oldalról dig: Pojána-Stampi, Dorna Watra, Jacob-Czo-anesrie, Fandul, Moldovi és Kiril községek.

A bizottság a határbejárást szeptem-ber 15-én befejezvé, az írásbeli teszt-ből fogott, a mi eltartott szeptember 15-mikor is a 32 ívből álló határleíró jegy-könyv és a 12 részletből álló terület térkép 4—4 példány aláírattott 1887. október hó 1-ső napján; s így ezzel a tájrárs befejeztetvén, további villongá-nak eleje vetetett.

Lelkészek javadalmazása

Budapesti

A kongrua-bizottságának a mai nap délután az akadémia kis termében meg-tartott ülésében fontos közjogi kérdéseket vitatásba vette kezdetű, melyre alkalmas szolgálatot ama legfelsőbb elhatáro-melyet a felsőleg március 22-ől Tr-miniszterhez intézett, a lelkeségi javada-miként leendő kinyomozása iránt tett vasiatára. A felvetett kérdések oly ki-dekűk, és oly közölről érdeklik egyes fennálló intézményeinket, hogy azok az oldásának a legnagyobb feszültséggel zünk elébe.

A bizottság Haynald Lajos bíró-érsek elnöke alatt gyűlt össze.

Elnök megnyitván az ülést.

Honkay Gyula azon indítványt tette, hogy a tanácskozáskor alkalmára elvár-javaszlatok, ki a legfelsőbb elhatáro-egyes pontjai iránt alaposan kidolgoz-javaslatot terjesszen elő, s az előadói tan-az eddigi előadót Boncz Ferenczet hon-javaslatba.

Ekkép előadól Boncz Ferencz vála-tatván meg, a jelen ülésben a legfőbb határozás általánosságban megbeszélte, miután az ügy hosszabb tanulmány-igényel, de még az elnök is a delegáció-ban lesz elfoglalva, annál fogva az ülé-s november végére elnapoltatott.

Azok a kérdések, a melyeket a bi-zottság március 22-én kelt határozás kongrua szabályozására előzetesen elő-tárolt, a következők: 1. a nagy viszonyok további fenntartását, szabá-lyt vagy esetleges megváltoztatást illető kérdés, 2. a községek és hívek különféle admai és szorgalmányai tekintetében azon lé-gyes kérdés megoldása szükséges; vajjon szolgalmányok mint birtoki vagy szorga-terhek tekintendők-e? s mennyiben m-adték e tekintetben a régibb egyházi lé-gzési iratokban foglalt határozatok? 3. szabatos és világos határozatok a szolgá-vedelem és alapítványok iránt; 4. a gőg-kath. papságot és gör. kath. plébánia-ri-némely vidéken netalán előbb fogantat-landó szabályozását illető különösen fontos kérdés: végre 5. megfontolandónak tartja

S midőn a leány tekintete a melyek szürke szemekkel találkoztak, bohó kis-vevessége sebesen dobogott.

„Ez a hercege, a királyfia” — gon-dolá magában, s aztán eszébe jutott hamup-őkének a királyfival való találkozásnak története, a szép arca gyönyörű elj-ruif; s a szürke szemekben levő mosoly-mélyebb lett, a mint Sir Wolf Alak, egy magas előkelő külsejű, szürke ruhába ölt-özött férfi, egy Marchal Nielről való gon-lyukába előt lépött, hogy anyja vendég-vel találkozzék.

Ugy, tehát ez a kis Magda? mon-dá mosolyogva, s szeretetteljes nyíjas ha-gon beszélvén, s a bohó leánykát edes rem-gés fogta el midőn kezét a fejére nyujtott-kézbe tette. Hát elfelejtett? kérdé az ifj. Nagyon fáradt?

Aztán a várakozó kocsihoz vent, gyöngéd gondoskodással segítette fel a magas kocsiba, s csóbit edes hangon sze-ggett vele a kellemes uton, amint a szürk-leletben a szép Devon vidéken keresztül ha-ladtak; és Magda azt gondolta, hogy a ha-mupipőke királyfia sem lehetett szebb és szívesebb; Sir Alak viszont azt gondolt, hogy az oldala mellett álló leányka mily szép és kedves, s hogy jelenléte mennyire fel fogja vidítani régi otthonát.

A szabálytalan régi épület nem sok-ra szemükbe tűnt, az ablakok ki voltak világítva; a vendégszerető csatornák ajtaja tárva volt, melyen keresztül Magda a nagy előszobába pillantott, hol a tűz világa kel-lemes piros fényt árasztott mindenre.

— Ez a király palotája, — gondolá leány magában. Vajjon ha majd éjjelkor tizenkettő üt, én is elfutok mint hamup-őke, s szép ruhám rongyokká változom, s üvegezőpömet az uton elhagyom?

(Folyt. köv.)

Ujabbkori hamupipőke.

— Angol regény. — Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

(Folytatás.)

— Mi történt? kérdé az ifjú nyá-jason. Magda hirtelen felugrott.

Te vagy Phil? kérdé. Nincs semmi baj; de — de azt gondolom, hogy még is jobb lesz itthon maradni.

A kedves piros ajkak gyanusán re-megtek s az edes úde hangnak fájdalmas rezgése volt.

— Miért édesem?

— Oh, nem tudom! Semmi különös okért! volt a válasz.

Lockhart Philip gyöngéden tette huga-vallára a kezét.

— Ezért édesem? kérdé a leány vi-seltes szürke gyapot ruhájának a redőit érintve.

— Némileg ezért; válaszolá Magda nevetve; tudod Phil, azok olyan elegánsak lesznek, s nincs kedvem rongyaimat előtűk bemutatni.

De testvérenek az arczán sajnálkozást látva élénken folytatá.

— Phil, ne gondolj velem, hidd el egy cseppet sem busulok — elég boldog vagyok én itten.

dig a kezére hajtott fővel az asztal mellett ülve találta.

— Veleked ennek valami hasznát? kérdé gyöngéden. Ez bizony nem sok éde-sem, de valamit mégis csinálhatz velem.

— Száz forint! Oh te drága jó test-vér! De tudod nélkülözni? —

— Nagyon könnyen édesem. Hiszen tudhatod, hogy egy kissé jobban megy a dolgom, válaszolá Phil vidáman. Magdám, ezt mind el kötheted a ruházatodra, az uti költségre ismét adok pénzt.

(Valószínűleg az igazi hamupipőke sem érzett nagyobb elragadtatást és hálát, drá-ga báli ruhájá, ékszerei, és üveg cipőit iránt, mint Magda a testvére ajándékáért.)

Száz forint nagyon csekély összegnek látszott volna egy nagyvilági szépség előtt, de Lockhart Magda előtt arany bányának tetszett; s az alatt a tíz nap alatt, mi a Lady Wolf által a látogatására kitűzött idő előtt eltelt, Magda igazott volt, s előké-születeivel elfoglalt. Midőn mindent bevé-gezett elég egyszerűnek találta; de Mag-da megvolt elégedve tetszhez álló uti ruhá-jával, csinos fekete grenadina ebédli ruhá-jával; estéli használatra pedig egy finom indiai muzsint igazított at, mely egykor fiatal édes anyjé volt, ki akkor halt meg, midőn neki adott életet; az idő megsárgí-totta egy kissé a drága szövetet, de annál divatosabb s összhangzóbb volt, s a Lock-hart kisasszony sötét hajához és szeméhez annál jobban illett.

Ez tíz nap alatt az E st end téri kis szíszeglet házat egy becsületes kék szemű, szőke bajszú, vigasztalhatatlan fiatal em-ber látogatta, kinek jelenléte a Magda ké-szüldését nagyban akadályozta. Eljegyze-sét ez ideig nem találta alkalmatannak, mert White Ferenc generosus szerető volt s a bonbonok, virágok, ékszerek, színházi

jegyek, egyhangú életében nem voltak kellemetlen ajándékok; de valóban képtelen-ségnek találta, hogy négy öt hétig tartó távollétét oly zokon vegye; hiszen lesz majd elég részök beane, hogy egymás társaságát élvezze, gondolta a leány; de szé t a sok gombos Swéd keztyűkkel telt kutyát ké-gyes mosollyal fogadta el Ferenczről, ki jegyesének az előkészületeit ezekkel szapo-rította, s Magda igen kedves és czélszerű ajándéknak találta.

White Ferencz egyetlen egy fia volt egy gazdag londoni kereskedőnek, ki fának a házasságát egy ösmeretlen Eastendi or-vos hozomány nélkül testvérelé, hónapok-on keresztül komolyan ellenzte; de vég-re beleegyezését adta, azon feltétel alatt, hogy az ifjak két esztendőig várjanak, míg Magda a huszonegyedik, Ferencz a huszon-harmadik életétölti; s ha ekkor is ugyan ilyen érzellemmel lesznek egymás iránt, akkor Sir White Richard gondoskodni fog ró-la, hogy házartásukat megkezdhesse.

„Nagyon egyszerűen fogunk élni”, mon-dá Ferencz; de ő előtte az egyszerű élet egy csinos házat jelentett Kingstonban vagy Richmondban, egy Viktoriát a felesége szá-mára, egy pár háti lovat, s gyakori utazá-sokat külföldre. E kiltására a Magda sötét szemei örömtől ragyogtak.

Ő a Ferencz rokonait ritkán látta. Lady White két szép leányával egy pár-szor meglátogatta, s kegyes leereszkedéssel nézett az egyszerű házias kis szalonra, melyet Ferencz sokkal kellemesebbnek ta-lált, mint atyjának a Kensington házá-ban levő nagy aranyozott termeit; s Lady White azzal az érzéssel távozott, hogy fia menyasszonya van valami, amivel az ő leányai nem vetélkedhetnek.

Végre a Magda előkészüldéséi be-végeződtek, uti bűröndje be volt pakolva, s testvére egy szép mosolygó szeptemberi reg-

gelen Paddingtonba vitte. White ur az ál-Jomáson találkoztott velük, rosz kedvű volt, s a két ifjú egymás mellett állva nézte a vonat elindulását. S midőn a vonat Magdát elreptette, a szép napfényes nap nem volt többé oly ragyogó, oly derűlt előttük.

A vonat gyorsan haladt keresztül a nagy főváros külső állomásain, ki a szép vidékre, s Magda álomszerű örömmel, s vég-hetetlen gyönyörrel nézett ki az ablakok.

Vajjon a leány az egész? — csudál-kozott magában mosolyogva. Vagy nem sokára fölébred, és ismét a komor East-endi téren találja magát egy olcsó ebédet gondolván ki egyetlen egy Mindenese eseléd-jükkel?

Vajjon azok a mosolygó falvak, s a pompás oszi színekben díszló fák, csak a képzeltének a szüleményei?

És Magda megosippte gömbölyű kar-ját, hogy meggyőződjék ha vajjon nem ál-modik-e, utiruhájának a redőit kismiltotta, szerény utibőröndjét a vele szembe levő üres ülésen megnézte, s örömmel érezte, hogy ébren, hogy minden igaz és kellemes, hogy hamupipőke bába megy mulatni mint a többi leányok; s talán a királyfival is ta-lálkozik.

Midőn a nap arany és bíborfényben leszállott, a táj, melyen keresztül haladt ismeretes kezdett lenni az élénken figyel-ő sötét szemek előtt; s midőn a vonat egy kis állomáson, a főnök Virginia folyóvár-ral befutott háza előtt megállt, nem volt szűksé a portás kiáltását, hogy „Wolfin-gam” meghallani, mert tudta, hogy utazása véget ért.

Ő volt az egyedüli ut, s ki a vonat-ról leszállott, tehát a perronon várakozó fiatal embernek nem került fáradságába a két ruhás csinos leánykában, kire mint gyermekre homályosan emlékezett, Lockhart Magdát felismerni.

valószínű elhatározás, vajjon a kongrua
helyezése Erdélyre is kiterjesztések-e?
Esetben az erdélyi kath. státus is
meghatározandó s az ottani különleges viszo-
nyegyelembe vevendő lennének.

Csak akkor, ha ezen előzetes kérdé-
sre egyetértőleg az illetékes tényezőkkel, és
pályozói karral megoldottak, lesz elhatá-
rozható, a további tárgyalások módjait, és
a plébániai jövedelmek megállapítása
szükség, akár bevallásig, vajjon az össze-
vetés vagy bevallás alkalmából felmerülő vi-
vák kérdések, országos bizottság vagy pedig
pályozói kar által javasolt megyei bizott-
sági által intéztesse-e el; kívánatosnak
a legfőbb elhatározás ama kérdés meg-
határozása is, vajjon nem lehetne-e a kongrua
minimumának előleges meghatározása által
szükséges összeírást vagy bevallást csak
ezen minimum alatt álló plébániákra
korlátozni?

S végre ama források felkeresendők,
melyekből az ekként felmerülő szükséglet fe-
nyesendő lesz.

Torda-Aranyosmegye őszi közgyűlése.

Torda, okt. 18.

(Vége.)

Előterjesztetik főjegyző által az 1888.
m. megállapított legutolsó adót fizetők (vi-
vák) névsora, a melyből kitétni, hogy
melyekben az első virilis Págel János 1753
é. 50 és fél kr. adóval.

A felolvasott virilis névsor tudásul
kiadatik.

Előterjesztik a f. hó 12-én a főispán
előléte alatt megtartott számon kérő-
közgyűlésről szerkesztett jegyzőkönyv,
a melynek tudásul lett vétele után, Betegh
Ferenc azon kérdést intézte a főispán ő
előle: a bizottsági tagok megnyugtató-
sága, nyilatkozni méltóztat-e nem észlel-
tet-e a tisztviselőknél valamely feltűnő
rendetlenség? nem merült-e fel vala-
mely tisztviselő ellen s főjegyző eljárási
megoldásának a szükségessége? A főispán
az interpellációra válaszol — hogy
egy központi valamint a járási színtéri
alkalmával legújabbban észközlött vizsgá-
latok alkalmával semmi nagyobb és megro-
galmat érdemlő szabálytalanságot, rendetlén-
séget nem tapasztalt, hanem látott sok
minta ügy kezelést, és tapasztalata
alapján örömmel constátálhatja, miszerint
mennyi, hogy rövid időn, Torda-Aranyosme-
gyének közigazgatása egyike lesz a leg-
jobbakkal. Az interpelláció a legnagyobb
megnyugvással vette tudomásul a főispáni
választ.

Megegyi főszámvevő Nagy Albert tett
azt az előterjesztést az általa megvizs-
gált községi számadásokról, a melyeket a
közgyűlés az állandó választmány véleménye
alapján a főszámvevő által tett észre-
vételek fenntartásával, megerősíteni hatá-
rozott.

Megemlítem végül még, hogy ezen
közgyűlésen egy választás is volt: a főis-
pán titkárrá kinevezett ifj. Sándor János
helyett a közgyűlés a szolgabíró helyett kellett vá-
lasztani szolgabíró. Két pályázó volt: Foszó
László és ifj. Csegezi László. A szavazás a
Foszó Géza javára történt ki.

A közgyűlés tárgysorozata ezzel ki-
adatik merítve, a főispán d. u. 1 órakor a
közgyűlést bezárta.

Pergő.

Tisza Kálmán és a sajtó.

A „Konzervatív magyar politika” czi-
ki — általunk már ismertettet rópirat ér-
telmes közleményt hoz a sajtóiroda bel-
sőből.

A cikkből átvesszük a következőket:
„A sajtó-osztály szintén az elnökség
közébe tartozik. Feladata volna a külföldi
és mi viszonyainkkal megismertetni, tá-
jékoztatni, a kormány és törvényhozás szándé-
kát intézkedését megvilágítani s annak —
különösen pénzügyekben — a külföldet meg-
győzni, a lábrakapott téves véleményeket,
vagy rosszhíreket ráfogásokat helyreigazí-
tani, megcáfolni s végre a belföldi nemze-
ti sajtó hárs s izgató befolyását ellen-
szelni.

S mi történik e téren? — Majdnem
nincs.

A külföldi nevezetesebb lapok — ki-
vétel a „Times”-t, mely saját maga tart ná-
la honfiktárait s így viszonyaink ismer-
től közl rendes fizetéssel ellátott levelezőit,
— ma is annyit innak nálunk s körülbelől
az tájékozottsággal, mint a Tahiti szigeteken,
ahol meg sokat innak nálunk, abban
azért igazán nincs közönség, mint például a
nagyon nagy részében, mely még ma is
„szesz testvéreink” jankijától vissz-
tartják s „Schulzein” buzgó ügyökei.

De Tisza ur a külföldi skriblerekkel
nem törődik, bájja is ő, akármit innak
nem innak. Van neki otthon elég lapja,
mely dícsőseget s az ország virágzását
szól, itt van neki a „Pester Lloyd”, mely
ut az egyik poltoltól a másikig vissz-
hangozza. S minek is törődnek? Nagy és
számos nemzet vagyunk, érdekeink ellen-
ben sem törődhetik s így a mások jó
társa vagy véleménye — bliktri.

Hanem aztán itthon! Itthon még a
Kutyabagosi közvélemény”, „Szilas-bálhá-
s közérdek”, „Ökörmezei Híradó” stb. nagy-
bírálati lapok is hemzsegek a sajtó-iro-
da, vagy annak külső dolgozóitai nagy-
miben egyikeitől, bebizonyítván mindenki-

nek, hogy így van jól minden, ahogy van,
hogy nem is lehetne jobban s meg is okol-
ják megozálhatatlannul, hogy még pedig
asért: „mert Tisza Kálmán csinálta.”

Deési rend.

(Üdvözlét gr. Bethlen Aurélnak.)

Mert hát nem azért mustramegye, hogy
rend ne legyen benne, miután tudvalevő,
hogy „röndnek muszáj lönni.” Minden mustra
szerint történvén ott, kineveztek a Kovács
Sámuel tiszteletes úr személyében egy mustra-
szónokot is abból a célból, hogy a kiál-
lításra érkező vendégeket ünnepélyesen fo-
gadja.

Am b. Bánffy Dezső főispán módszeres
ember s gondoskodik arról, hogy minden
vállalata zsinóron menjen. Ennélfogva bok-
ros figyelme még arra is kiterjedt, hogy ne
csak mustra szónok legyen, hanem mustra-
vendég is, a ki majd a mustra fogadásra
mustra feleletet adjon.

Mert hát minő blázás volna az, ha
a fényes vendégkoszoruban senki sem akad-
na — szónoki emfázissal és illetékes attitű-
dokkal válaszolni a Kovács Samu nagy je-
lentőségű közgazdasági beszédjére!

Végig nézünk tehát a bejelentett ven-
dégek névsorán. Számba vessik mindenik-
nek tehetségét, hangját, idegrendszerét, tu-
dományát és indulatait. Ennek vékony a
hangja, emez trémás ember, az ott szalma-
oszló, ez itt ellenzéki. Ha Kerekesre biz-
zik: verset mond; ha Sándor Kálmánra: a
nőkről beszél. — Különben is nehé a jö-
vőkkel tudatni a tervet. Hátba már utban
vannak, hátba nem hazulról indul a pre-
sumptív szónok, hátba el sem jön?

Széket ül tehát a rendezőbizottság és
tart nagy tanácskozást. Végre ötlete támad
egyiknek. Legyen valaki közülünk utazó.
Persze mustra utazó. Péterfi igazgató majd
intézkedik, hogy a deési állomás előtt meg-
lassadják a vonat; a mustra utazó ugorják
föl észrevételül; érkezzenek meg együtt a
vendégekkel, s feleljen egy nagy szónok-
latban Kovács Samunak és a bámuló vi-
lágnak.

Ilyen furfangos tervek keletkeznek
Deesen, mióta ott állandó színház van. Mert
a komédia ragadós.

A terv elfogadtatik nagy örömmel.
De már most ki legyen a mustra utazó?
Akárki csak nem lehet. Könnyű ember kell,
a ki földut ugrani; szónok ember kell, a
ki meg tud felelni; idegen ember kell, a
ki a látszatot megőrzi. E szerint Róth Pál
nem alkalmas. Mert primo nem könnyű,
secundo nem idegen, tertio — a kiállítás-
nak csak a kontós feléről talál beszélni.
Ki legyen hát? Keresnek, kutatnak s meg-
döbbenve veszik észre, hogy milyen kevés
a — qualifikált ember. Végre megakad a
szemük jó Kodolányi Antalón.

Könnyű ember;
Szakértő;
Idegen.

Kodolányi vállalkozik sok esengés után.
Gr. Kornizs Viktor plaidet, B. Bánffy Dezső
vasuti jegyet, gr. Teleki Dömökemlakait, Fe-
jérváry Károly szivar táskát, Simon Kál-
mán utasapját, Róth Pál egy palack en-
glish bittert raknak le a haza oltárára s
e tárgyakkal felöltöztetik Kodolányit —
utazónak.

A várva várt órán együtt kocsi-
nak az indulóházhoz Kovács S. a gazda és Ko-
dolányi a vendég. A gazda elmondja be-
szédét, a vendég elmondja választát. Jól
knappol minden. Az indulóházánál B. B. D.
főispán vizsgálatot tart még fölöttük. Ki-
jelöli, hová álljon a gazda, hová a vendég;
levéti fűveiket, elmondhatja dikezőju-
kat, Kovács fűtözi kalapját, Kodolányi
fűtözi sapkáját, kezét szorítanak, karon
fogják egymást s indulnak a kocsihoz. —
A próba jól sikerült. B. Bánffy D.-nek még
csak az iránt van aggodalma, hogy vajlon
előbb kell e kezét szorítaniok vagy fűveit-
ket kell előbb föltenni? De ezt rábizzák a
pillanat sugallatára, mert már nincsen idő,
tanácsot kérni Dömétől, hogy miként van
ez Párisban, avagy Ödöntől, hogy miként
teszik a tengeren, avagy Torma Miklóstól,
hogy miként tették az ösödében.

Az állomás főnök jelt káp. A vonat
elindult Szamosujvárról. A küldöttség el-
helyezkedik. Kodolányi elindul — utazónak.

Csengetés. A vonat belihög. Mozgás.
A rend példás. Mindenki a maga helyén. A
kupék ajtai megnyílnak, a vendégek kiny-
rálának, hordár után kiabálnak, podgyászt
emelnek, futnak a kocsihoz — egy szóval
meglátszik rendetlenségükön, hogy nem tar-
toznak a mustra megyéhez. Kovács oda ro-
han, hol legsűrűbb a vendég; megszólal:
de eszébe jut, hogy nincs ott a mustra-
vendég — és elhallgat. Szalad egy másik so-
porhoz, ott is megszólal, de ott is látja
hogy nem látja Kodolányit és ott is elhall-

gat. Még egy pár kétségbeesett kísérletet
tesz — de sehol sincs Kodolányi s ő nin-
osen kihez beszéljen.

Ez alatt a vendégek oszladoznak, mit
sem sejtve azon kinokról, melyeket a ben-
rekedő beszéd okoz a díszszónoknak. Szal-
adnak a kocsihoz. Az ajtóban még fel-
tudja őket a jegyzetdóssal a portás pár
pillanattal tartóztatni, de e hősiesség kísérlet
már nem menthető meg a veszni indult
csata sorsát. A kocsi elrobog a drága
vendégekkel. A rendezőbizottság sopánko-
dik és tárog, mint a szárazra jutott hal.

E közben plaidbe, sapkába, kamásliba
öltözött utazót vonzoló a conducteur az ál-
lomásfőnök színe elé. Kodolányi az, a
mustra utazó. Ugyanis a conducteur meg-
látta, a mint felkapaszkodott a menő vo-
natra. Ez pedig tilos dolog ám. S miután
„röndnek muszáj lönni”, ennélfogva egy-
előre bezárta egy üres kupéba — innen a
Kodolányi késedelmezése — s miután egyéb
dolgoit elvégezte, kinyitotta a kupét és an-
nak rendje és módja szerint vezette a „bü-
nöst” az állomásfőnök színe elé, hogy el-
vegye méltó büntetését.

E kis félreértés zavarta meg a mustra
rendet. E miatt maradt el a két mustra
beszéd, s e miatt vészett kárba jó Kodolányi
mustra utazása.

Igy történt.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, október 20.

A táviró rendetlensége. T-g-
nap 12 óra 30 perczkor sürgőnyt tettek föl
lapunk számára Budapestre a somogyi levél
ügyében tett interpellációra adott ministeri
feleletről. E sürgöny kézbesített nekünk
estvéli 8 óra 40 perczkor, midőn már lapun-
kat híven elvitte a vasút. Mi történik a
táviró hivatalban? Ki az a hivtány, a ki
igy paczkázik a kötelességével?

Az új „redaktoru.” A „Tri-
buna” nagyszabani oláh ujság úgy cserél-
geti a szerkesztőt, mint más az ingét. Majd
minden két, három hónapban új név kerül
a lap élére. Ezek az urak, a mig a nevők
ki nem nyomatik — homályban élnek és
inkognitójukat szigorúan őrzik, de mihiely
festék alá jön a nevük — elkezdnek fész-
kelődni. Az új változásnak különben követ-
kező története van. A brassói „Gazeta”-nak
néhány hó előtt bizonyos Casolceanu volt a
korrektora. Némelyek azt hiszik, hogy oláh-
ba oltott magyar — legalább a magyar
nyelvet jól bírja — de nem él vele. A t.
korrektor ur hátat fordítva Brassónak —
beállított Nagy Szebenbe, a hol nyomban
megtették „felelős” szerkesztőnek. En-
nek meg ismét az a története van, hogy a
„Tribuna” felettébb kikapós természetű ujsá-
glap lévén a „felelős” szerkesztők” rend-
szerint a dutyiban töltik az idejüket holmi
„kikapóságoknak” máta.” Ilyen eshetősé-
gekre tekintettel, mindig csipnek „felelős”-
nek egy „Strohman”, a ki alkalmaig ül-
jön a valódi redaktorulok helyett. Mintha
látanók, hogy Casolceanu a legújabb „fele-
lős” redaktoru is nemsokára ülni fog —
Slaviciu kikapása miatt, s akkor
jön megint egy új „felelős” szerkesztő, mert
hát ilyennek bőven van a náczió.

Patika kérdés. Kolozsmegye
tegnap tartott közgyűlésén tárgyalás alá
került többek között Nagy Miklós gyógy-
szerésnek egy Bánffyhunyardon felállítandó
második gyógyszerár iránti kérése. Az ál-
landó választmány, ajánlólág terjesztette
közgyűlés elé a kérést, a közgyűlés azon-
ban különösen Gróf Bánffy György hatha-
tós felszólalása után 18 szóval 10 ellenében
az állandó választmány javaslatát elvette s
így a második patika kérdése elejtetett.
Ugyancsak a kérés megtagadása mellett
emelt azót a megye főorvosa Dr. Nagy Jó-
zsef is kimutatta, hogy Bánffy-Hunyardon
közegészségügyi tekintetből sem helyese-
lhető egymásodok gyógyszerár felállítása.

Helyreigazítás. Kolozsmegye
közgyűléséről szóló tegnapi tudósításunkban
az foglaltatik, hogy a megye küldöttségét
a Deák szobor leleplezési ünnepélyén azért
vezette az alispán, mert a főispán egész
nyáron falusi birtokán volt. Mint illetékes
helyről értesítenek, a főispán nem ezen kö-
rűlmény hanem betegsége gátolta a küldöt-
ség vezetésében. Ezzel kapcsolatban azt a
sajtóhibát kell kijavítanunk, hogy a nyilvá-
nos betegápolási alapon nem egyegyed ha-
nem egy és egyegyed százalékos pótdó
kivetése határozatott el.

Segesvári és Petőfi sírja. A
magyar irodalmat s az egész magyar nem-
zetet közelről érdeklő tájat festett vászonra
Ligeti Antal veterán festőművészünk a
mult hetekben. Ez a segesvári csatamező,
hova a hagyomány a szabadságharc nagy
költojének, Petőfinak sírját helyezi. A ter-
mészeti szépségekben is gazdag vidékről
Ligeti tavalyi erdélyi tanulmányútja alkalmá-
val készített vázlatot, melyet most dol-
gozott ki buzgalommal és nagy tárgyszer-
tettel. A hegyek által szegélyezett csatater-
középen vonul a vadviráglat benőtt hos-
szukás halom, mely alatt az elesett honvé-

dek — köztük Petőfi is — nyugszanak. A
háttérben jobbra látszik Segesvár, balra kö-
zelebb pedig szép park közepén a hírneves
gr. Haller-kastély, melynek a művész vendége
volt. A táj arról a dombról van felvéve,
hol Skariatin orosz tábornok a segesvári
csata alkalmával főhadiszállását tartotta.

Az alsófehérmegyei tanító-egye-
sület gyűlése e hó 13-án ment végbe Gá-
spár János kir. tanácsostanfelügyelő elnök-
lete alatt; a gyűlést Oswald János n.-enye-
di ref. tanító próbaelőadásra nyitotta meg,
mely többek hozzászólása után sikerültnek
mondott ki. Az ugyane gyűlésen mege-
ített tisztújítás eredménye: elnök Dr. Ele-
kes Viktor, alelnök: Altmann József, jegy-
ző: Oswald János, pénztárnok: Kiss Elek.

Öngyilkos tanítóné. S. Szent-
Györgyőről a nyár elején utazott Budapestre
Tuchó Gizella fiatal, szép tanítóné, hogy a
vizsgáit letegye, de ennek nem sikerült e
felletti bánatában a Dunába ugrott s hul-
láját a ráczkevei szigeten vetették ki a
habok. Halála mély részvétet keltett S.Szt.-
Györgyön.

Háromszékmegyében az utó-
bi napokban tartó zimankós idő havat ho-
zott. Főleg az erdőkön sűrűn esett tegnap-
előtt a hó s reggelre kelve a falevelek be-
voltak borítva szép fehér takaróval —
hóval.

Gyulafehérvári hírek. A
megyei közigazgatási bizottság töléső jegy-
ző könyvi elismerést szavaztak a gyulafe-
hérvári árvaszekének a pontos és rendes
ügy kezelésért. A kereskedő tanoncok is-
kolája ügyében értekezlet volt a napokban.
Előadón Ávéd Jákó lyc. tanár szerepelt.
A kereskedők közül csak egy jelenvén meg,
az értekezlet nem vezetett eredményre.
Az új ipariskola helyiségét nov. 2-án nyit-
ják meg ünne. élyesen. A gyulafehérvári
arabudányai utnak állami kezelés alá vé-
tele kérelmezte, a közlekedési minisz-
ter a kérést nem találta teljesíthetőnek.
Ujabb felterjesztést intéztek bővebb indo-
kolással. A szívet a város kisebb szőlő-
ben e hó 10-én kezdetett meg. Az eredmény
igen gyenge. Ott hol máskor 80—100 ver-
termet most alig van 10—15 veder. A
must foka 11—13.

Korai tél. Didergünk, fázunk —
itt a tél! A felvidéken erősen havazott,
ugyanazt jelentik külföldről. Münchenben
oly havazás volt, akár decemberben. Déli
Tirolból, de Olaszországból is: Milano, Pá-
via, Vincenza és Livornóból havazást je-
lentenek. Északi Tirolnak és Isztria felső
felékei nem gyenge órán át havazott.
Felső-Ausztriában is hó volt, a vasutvona-
tok csak tetemes késéssel közlekedhettek.

Üzleti körökben nagy feltűnést
kelt a liposai Discontó-társulat bukása. A
bank két igazgatója megszökött. A kilencz
millió terő részvényőkre nagyobbra oda
vesztett. A bank bukását a megszökött igaz-
gatók vakmerő spekulációja idézte elő.
A lakosság izgatottsága igen nagy. A bu-
kás érzékenyen érinti a magyar ált. hi-
telbankot is, mely 150.00 forintig van ér-
dekelve.

Munkászavargás Londonban.
Britannia fővárosának legszebb terét: a
Trafalgar-Squaret egy idő óta mindenféle
kétes elemek tartották reggeltől estig meg-
szállva. Foglalkozás nélküli munkások és
élzüllt proletárok napposszat járkáltak a
pompás Nelson-szobor előtt, míg végre e hó
14-én zavargásokat támasztottak. Néhány
százas izgató vezetés alatt azzal állottak
elő, hogy nekik adjanak munkát, mert ala-
mizsánát nem fogadnak el. Walker Tamás
volt e proletár gyülekezet szószólója. A
foglalkozás nélküli egyének az ő szavaira
a Lordmayor ellen demonstratiót rendeztek.
Eguttal bevették a „reaktionarius”, „Stan-
dard” szerkesztőségének ablakait.

Kis hírek. A radon kegyeletes ünneppel
ültek meg halottak napját az ottani temetőben nyugvó
nagy halottaink sírjánál. — A hegyaljai szőlősgaz-
dák nagyon el vannak keseredve a zord időjárás miatt.
A szőlő tőkén vést el, mert a folytonos eső gátolja a
szüretelést. — Végzetes lövést csinált Krassován
Péter odvosi lakos f. hó 14-én. Berugott állapotában
meglőtte szomszédnőjét véletlenségből. — Pusztító
himlőjárvány dühög Virág Pereg pestmegyei község-
ben. Naponta 63 gyermek is betegszik le. — Nagy
továbbjárás van a szegedi tanyákon. Ninos nap
hogy betérés vagy lopás híre ne jöjjön a városba.
— Szegeden a mult heten két leány mérgete meg
magát. Mindkettő gyufa-mérget ivott s mindkettőnek
szerelemben égett a szíve. — Kapiban Gál János
odavál lakos e hó 10-én a korcsmában részeg társai
agyonverték. — Krainában az utóbbi napokban
óriási havazások voltak, úgy hogy a hegyeket 20 cm.
magas hó borítja. — Brünn és Liesing közt
tegnap előtt reggel a vonat elgázolt egy ékszerész-
t, ki a vonatról kibukott. — Bécsben a legújabb sta-
tisztikai adatok szerint kiderült, hogy 4500 az éhező
iskolák gyermekek száma.

VÁROSI HIREK.

A védhímlőoltás sikeres keresz-
tülvittele érdekében Dr. Bartha János váro-
si főorvos és Zsombró A. referens kezefog-
va már is szép eredményeket felmutató mű-
ködést fejtek ki. A tegnapi 39 külvárosi
asszony idegenkedvén gyermekeiket alávet-
ni a védhímlőoltás kötelezettségének kény-
szer után bíratok rá. Most az intézeteknél
alkalmazzák az oltást. A r. k. főgymnási-
umban 41 fiu találtatott beoltatannul kiken
a napokban hajtja végre a főorvos az oltást.

Erdőri szakszövetség Kolozs-
vart. Leitner Elek k. erdőfelügyelő elnök-
lete alatt Kelemen M. és Somkerek G. m. k.
főerdészeknek mint vizsgáldó biztosoknak
közreműködése mellett f. hó 10—15 napjain
tartattak meg. A vizsgálatra jelentkezett 28
egyen közül 26 nak engedtetett meg a
vizsga letétele; ezek közül az erdészeti se-

géd szolgálatra 3 kiténően, 4 jól és 11 ki-
elégítően alkalmasnak találtatott, 8 vizsga-
jeölt pedig a vizsgát nem állotta ki.

A szegény iskolák gyerme-
keit ruhával segélyező egyesületünk buz-
gó elnökének váratlan halála miatt szüksé-
gessé vált egy rendkívüli közgyűlés azon-
nali megtartása, a mely, miután az egyleti
év rég lejárt, intézkedjék a megalakulás és
az egyleti tevékenység mielőbbi utba indí-
tása érdekében. Ez okból bátorodom a
„Szegény tanulókat segélyező egyeslet” t.
tagjait felkérni, hogy a f. évi október
23 kán (vasárnap) délelőtt 11 órakor a vá-
rosház nagy termében tartandó közgyűlésre
megjelenni sziveskedjenek. Kolozsvárt, 1887.
október 20. Paal Ferencz stk. e. alelnök.

Czimbalom-klub. A Wieser
pár, ismert czimbalom művészek városunk-
ba érkezvén itt Nov. 1-től fogva czimba-
lom tanfolyamot nyitnak. A beiratkozók
sok bármely napon eszközölhetők. Ajánljuk
az érdeklődők figyelmébe.

Lapunk után kéri fel Szongott
Gerő divatkereskedő azokat, kik üzletében
bármí tárgyat (botok esernyők stb.) hátra-
hagytak azoknak elvitelére, ellenesetben 48
óra mulva a városi szegényeknek fogja ado-
mányozni.

MŰVÉSZET.

Nemzeti színház. „Iskarioth”
tegnapi előadása a legvalóságosabb várako-
zást is felülmuta. Holnap részletesen emlé-
kezünk meg róla.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 1887. évi 26 ik szám.
Kolozsvárt, 1887. október hó 21-én.
ELEVEN ÖRDÖG.
Operette 3 felvonásban.

Legujabb.

Az „Ellenzék” sürgőnytdüsitésai.

Sofia, okt. 20.

A szerb határon tartózkodó me-
nekültek közt ellenséges mozgalom ész-
lelhető, melynek célja Bulgáriába be-
törni. A menekültek bejárják a szerb
falvakat s nyíltan hirdetik szándékuk-
at, hogy a bolgár határőroket meg-
fogják támadni.

Belgrád, okt. 20.

A szerb határon Mavrik közelé-
ben 500 arnauta egész váratlanul meg-
támadta a szerb határőr állomásokat,
hosszabb küzdelem után visszaverettek.
A szerbek részéről ketten súlyosan
megsebesültek, az arnauták vesztesége
ismeretlen. Ujabb támadástól tartanak.

KÖZGAZDASÁG.

Mezel rendőség.

Deés, okt. 18.

Az erdélyi gazdák idei s e hó 15-én
megkezdett vándorgyűlésén szóba került a
mezőrendőri törvényjavaslat is, melyet a
kormány ez ülészek elején kíván bete-
jesztetni.

A kérdést Barcsai Kálmán hunyadme-
gyi alispán vetette fel azt indítványozva,
hogy a gyűlés a törvényjavaslatnak a na-
pirendről levételét szorgalmazza. Esetleg azt
tartja kívánatosnak hogy a javaslat oly
alakban terjesztessék elő, mely minden
igénynak megfelel, mert az Erdély viszo-
nyainak szem előtt való tartásával érvény-
ben tartani lehetetlenség. Mondja ki tehát
a vándorgyűlés, hogy azt ily alakban el-
fogadhatónak nem tartja.

Bánffy Dezső főispán azt hiszi, hogy
egy ily fontos és kiváló jelentőségű kérdés,
mellyel ő is foglalkozott különben, önállóan,
előkészítés után tárgyalások. Kovács Samu,
Solnok Doboka megye község. előadja
csatlakozik előtte szóló indítványához. Bar-
csay alispán fentebbi okoknál fogva vissza-
vonja indítványát.

Gamauf Vilmos kir. tanácsos, titkár
kijelenti, hogy tudomás van arról, hogy a
miniszterium a nevezett törvényjavasla-
tot több kiváló gazdasági egyesületnek
nyilatkozattal vétett beküldötte és ezek
közül máris tettek rá igen praktikus és
fontos megjegyzéseket, különösen a vasme-
gyei gazd. egyesület részéről.

Bánffy Dezső háró sokkal fontosabb-
nak tartja e kérdést, hogy sem azon csak-
egy keresztülfutni lehessen. Annyi igaz,
hogy a mezőrendőri törvényjavaslat az
egész ország birtokviszonyaira nézve ér-
vényben nem lehet s maga a munka nem
is a kormányé, hanem csak az előadó és
romény kecsgetti őt, hogy a kormány nem
igen fogja azt magáévá tenni. Ajánlja, hogy
a felvetett eszme beható tárgyalása egy kü-
lön bizottsághoz utasításig.

Gamauf Vilmos se helyesli, hogy ezzel
a vándorgyűlés részletesen foglalkozzék, ha-
nem kéressék fel a miniszterium, hogy egy
új törvényjavaslat dolgoztassék ki általa,
mely csak általános elveket állítana fel, a
részletek kivételét a megyei autonómiára
ruházva.

Ily értelemben az indítvány tudomá-
sul vétetett.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

BARTHA MIKLÓS.

Sz. 4535—887.

916. (1—1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, közhírré teszi, hogy Csiki János József végrehajthatóknak, öz. Potyó, Pálné és öz. Kürthy Béláné végrehajtást szenvedők elleni 354 frt 58 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a kolozsvári kir. törvényszék a Kolozsvár vidéki kir. járásbírójának területén lévő M.-Sárd községben a határára fekvő m.-sárdi I. t. j. k. b. A. 1. 2. 3. 3-a. 340. 514. 572. hr. z. birtokból Kürthy Bélát illető 1/3 rész járuléka, azzal, hogy az öz. Horváth Sándorné javára C. f. a. bekebelezett haszonélvezeti jog és kikötményre nézt a végrehaj. törvény 191. §-ában foglalt rendelkezések alkalmaztatnak, az árverést 1018 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi december hó 28-ik napján d. e. 10 órakor M.-Sárd község házában megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is együttesen eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 1018 forint 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törv. cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt, óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleg, s elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kolozsvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1887. évi július hó 19-én tartott üléséből.

SUTORIS ALBERT,
kir. törv. bír.

Sz. 2430—887.

911. (1—1)

Hirdetmény.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék tlkvi hatósága részéről közhírré tették, hogy m.-vásárhelyi Csányi Ferenc és társai önkéntes árverési kérése folytán a Sz. Udvarhelyi 310. számú tjkben A. 1. 2. 3. 4. 5. 8. 15. 16. számú 906. 1348. 1404. 2087. 2834. 3398/2 és 3648. hrszám alatt foglalt ingatlanok melyek összes becsárátéke 2580 frt, a mely részeg egyzersmind a kikiáltási ár, 1887. évi november hó 15-én d. e. 9 órakor ezen kir. tlkvi hatóság irodájában megartandó nyilvános árverésen el-fognak adni önkéntes árverés útján; a venni szándékozik a becsárának 10% készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen tlkvi hatóságnál megtekinthetők.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék tlkvi hatósága 1887. szeptember hó 11-én tartott üléséből.

GYÖRFY,
törvényszéki egyesbír.

Sz. 1548—887.

912. (1—1)

Hirdetmény.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tették, hogy Pál Anna és Veronika végrehajthatóknak f. boldogasszonyfalvi Pál Sándor végrehajtást szenvedők ellen 55 frt s járulékaik kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó F. Boldogasszonyfalva községi 69-ik számú telekkönyvben 1-től 7. 9-től 12 14. sz. alatt a Pál Sándor s neje Gáspár Róziának tulajdonul felvett ingatlan melyek összes becsárátéke 491 frt, a mely részeg egyzersmind a kikiáltási ár 1887. évi december hó 28-án délelőtt 9 órakor a F. Boldogasszonyfalva községe házában megartandó nyilvános árverésen a többet ígérnek elf. g. adni.

A venni szándékozik a becsárának 10% -át készpénzben avagy óvadékképes értékpapírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni.

Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A sz. udvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak sz. udvarhelytől 1887. június 30-án tartott üléséből.

FLÓRIÁN,

kir. tszéki elnök.

SIMAI,

ügyvéd.

NOVÁK VICTOR

ajánlja

lenolaj-kencze lakmáz-, festék- és szobapadló festékárúit
a legolcsóbb árak mellett.

Árjegyzékek bérmentve.

819. (10—x)

Csak néhány előadás !!

A „Panonia szállodában”
MEZEY JÁNOS
ORPHEUM TÁRSULATA
előadást tart.

A társulat rendes tagjai:

Nők:M.-né Székely Stefánia
soubrette színésznő.

Egillon

népszerű énekesnő.

Veninger, A. karmester.

Kamarecsu Julietta k. a. hírneves nemzetközi énekesnő.

Hildegard Jeanette k. a. bécsi dalénekesnő.

Neumann Samu úr

a bel- valamint külföldön előnyösen ismert hírneves komikus és mimikus.

mint vendég lép fel.

Kezdeté fél 8 órakor.

Holnap s naponta előadás új műsorozattal.

Férfiak:

Mezey János

jellemalkító.

Vári Kálmán

népszerű énekes.

Nagy Dezső

komikus.

Jelszó! izlés, pontosság és olcsó ár!

!! Új női-divat üzlet !!

Van szívesem a nagyérdemű női-közönség becses tudomására juttatni, hogy a téli idényre a legújabb ruha-kelmék és díszek nagy vásár tükben megérkeztek.

Továbbá

RUHÁK és FELÖLTÖK

elkészítése elvállaltatik a legújabb francia divat szerint, úgy szolid mint izléses kiállításról kezeskedem.

Videki ruha-megrendelésekhez derék és aljtossza kéri.

A nagyérdemű közönség s íves pártfogását kérve maradtam

907. (2—x)

MERZA GERŐ.

Jelszó: izlés, pontosság és olcsó ár!!

Munkát a hazai iparosnak!**FERENCZI IGNÁCZ**

CZÍPÉSZ.

Kolozsvárt, a Főtéren.

809.

Elismert első és legnagyobb raktára.

Saját készítményei.

Fölülmul minden behozott

gyári munkát.

Kényelem, csín és tartósságával kizár minden versenzt!

Mert csak úgy halad iparunk!

ALAPITTATOTT 1869-ben.

MESTITZ MIHÁLY

BUTOR-GYÁROS

Kolozsvár-Marosvásárhelyi üzletét áttette

belmonostor-utca 5 sz. alá,
hol is egészen ujonnan berendezett butortermemet, úgy földszinten mint emeleten a butort igénylő n. é. közönségnek dús választékban ajánlom.

Tisztelettel:

MESTITZ MIHÁLY.

Az erdélyi részek legnagyobb

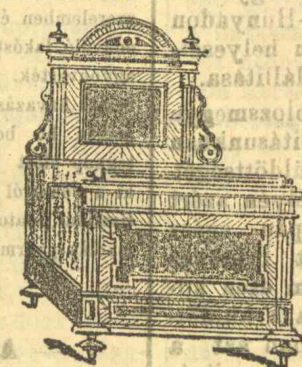
BUTOR-RAKTÁRA,

KOLOZSVÁRT.

belmonostor-utca 25. szám, Redout épület.

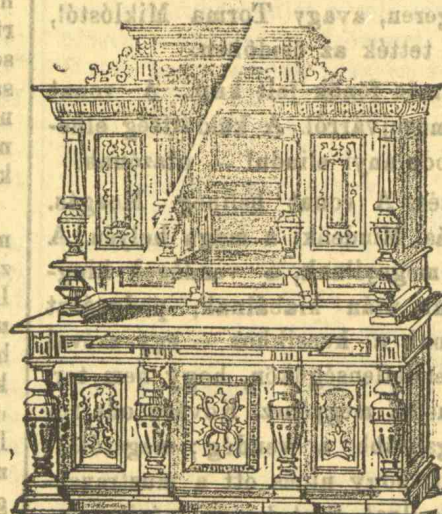
757.

(14—x)

Mindenemű kárpitos munkákkal a legdusabban ellátott raktáromban a legmagasabb igényt is kielégítő teljes szobaberendezésekhez megkivántató mindenemű cikkek és tárgyak nagy választékban találhatók, még pedig nem csak a legújabb divatúak, hanem

rococco, magyar, német, török, persa és mór-stylű berendezések is.

Bel- és külföldi szövetek, szőnyegek és vashutórokból nagy választék.

Rajz után bármilyen faragott vagy másféle butordarabok gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

KELENGYÉR jutányos és kedvező feltételek mellett állíttatnak ki.

Nagy készlet ruganyos és affrique mátráczokból és lószőrrel töltve — kapható mindig.

Stállás mellett.

DUCHONY JÁNOS.